

Expedient 200/24

El Consell Tributari, en sessió de 19 de juny de 2024, ha aprovat el següent informe:

“El Consell Tributari, en sessió de 19 de juny de 2024, de conformitat amb l'article 47.1.b) de la Llei 1/2006, de 13 de març, reguladora del règim especial del municipi de Barcelona i l'article 2.1.b) del seu Reglament orgànic, emet informe relatiu a la proposta realitzada per la Gerència de Promoció Econòmica sobre la modificació de l'Ordenança fiscal núm. 2.2 (OF 2.2), reguladora del recàrrec de l'impost d'estada en establiments turístics. La sol·licitud d'emissió d'informe de data 12 de maig de 2024 s'acompanyà en la mateixa data de: Informe justificatiu de la proposta de modificació del recàrrec de l'impost d'estada en establiment turístics de data 4 de juny de 2024; Fitxa de la modificació de data 11 de juny de 2024 i el Text de la proposta normativa.

L'examen que realitza el Consell Tributari sobre les ordenances reguladores dels ingressos de dret públic, així com sobre qualsevol altra disposició de caràcter general, relativa totalment o parcialment als ingressos de dret públic, es limita a l'anàlisi jurídica dels textos normatius continguts a l'expedient.

INFORME

I.- Sobre el procediment normatiu

El procediment per a la modificació de la regulació general d'aquest recàrrec haurà d'ajustar-se a les previsions legals contingudes a l'article 38.2 i als articles 15 i següents, tots del RD Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el Text refós de la llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL) i l'expedient haurà de contenir tota la documentació exigida per la normativa aplicable incloent-hi el informe tècnic-econòmic corresponent.

Sense perjudici del que s'ha afirmat, el Consell Tributari realitza les següents precisions i observacions a la proposta normativa que se li sotmet a informe:

II.- Observacions sobre el projecte

A.- Proposta de modificació del Preàmbul de la OF 2.2

Se sotmet a informe del Consell Tributari la modificació del Preàmbul de l'Ordenança Fiscal número 2.2, reguladora del recàrrec a l'impost sobre les estades en establiments turístics en dos aspectes: (i) la inclusió d'una referència explícita a la Sentència del Tribunal Constitucional número 125/2021, de 3 de juny, que declara la constitucionalitat d'aquest recàrrec per ajustar-se al marc competencial establert a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic vigent; i (ii), l'eliminació dels dos paràgrafs finals del Preàmbul –que justificaven un règim transitori per a un període concret de temps marcat per l'excepcionalitat de la pandèmia de la Covid-19 i les restriccions a la mobilitat derivades d'aquella i el seu impacte en el turisme- a la vista d'haver decaigut el seu contingut.

Literalment el paràgraf tercer del Preàmbul de la referida OF 2.2 disposa en la seva redacció vigent:

“El RDL 2/2004, de 5 de març, pel qual s’aprova el Text Refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals, és la norma en vigor per poder exigir tributs per part de les hisendes locals. Dins d’aquest marc regulador és on es troba, tan la possibilitat d’exigir recàrrecs sobre els impostos autonòmics o d’altres entitats locals, com els instruments jurídics necessaris per exigir-los”.

I la proposta normativa sotmesa ara a la consideració del Consell Tributari hi afegeix com a incís final del paràgraf:

“Possibilitat que ha estat confirmada de forma expressa pel Tribunal Constitucional en la seva Sentència núm. 125/2021, de 3 juny en la que es refusa que amb la Llei 5/2020 s’hagi vulnerat la competència exclusiva estatal sobre Hisenda general de l’article 149.1.14 de la Constitució, ja que és el propi legislador estatal el que preveu aquesta possibilitat a través del que es disposa a l’article 38.2 de l’esmentat RDL 2/2004”.

La proposta de modificació justifica aquest afegit dient:

“S’inclou una referència a la STC 125/2021, que determina la correcció del recàrrec amb el marc competencial bàsic establert a la Constitució, sobre Hisenda general”.

El Consell Tributari no observa cap retret de legalitat a aquesta modificació del Preàmbul a la vista del contingut de la Sentència del Tribunal Constitucional número 125/2021, de 3 de juny

(ECLI:ES:TC:2021:125), que reconeix efectivament l'adequació constitucional d'aquest recàrrec en dir al darrer paràgraf del seu Fonament Jurídic cinquè:

“Por tanto, el art. 34 bis de la Ley 5/2017 no invade competencia exclusiva estatal al crear ex novo un recargo municipal sobre un impuesto autonómico y configurar sus elementos esenciales. Primero, porque solo la comunidad autónoma, en virtud de su competencia exclusiva para crear tributos propios ex art. 203.5 EAC, tiene competencia para crear, a su favor o a favor de otro ente público, un recargo sobre sus propios impuestos. Y, segundo, porque es precisamente el legislador estatal (art. 38.2 TRLHL) en el ejercicio legítimo de su competencia exclusiva sobre hacienda general (art. 149.1.14 CE) el que expresamente prevé la posibilidad de que la comunidad autónoma habilite a los ayuntamientos a establecer recargos sobre los impuestos autonómicos, con la sola exigencia de que así se prevea explícitamente en una ley autonómica. De esta forma, el precepto legal autonómico recurrido se inserta en el marco previamente definido por el Estado, según el art. 149.1.14 CE, para que las entidades locales puedan establecer recargos sobre impuestos autonómicos; esto es, que sea una ley autonómica la que cree ex novo dicho recargo (en este caso, potestativo) y fije condiciones y un tope máximo a las tarifas del mismo, como preceptúa el principio de reserva de ley en materia tributaria, ordenanza municipal, poniendo en vigor el referido recargo y determinando sus tarifas con arreglo a los límites legalmente impuestos por la comunidad autónoma, salvaguardando con ello asimismo el principio de autonomía local (en sentido similar, la STC 179/1985, de 19 de diciembre, FJ 3, sobre un recargo municipal sobre el IRPF creado ex novo por ley estatal).”

La proposta de modificació de l'OF 2.2 sotmesa a informe del Consell Tributari preveu també la supressió dels dos darrers paràgrafs del Preàmbul, que preveien: (en blau allò que se suprimeix)

“Tanmateix, l'Ajuntament de Barcelona és plenament conscient de la situació tan excepcional que viuen les activitats econòmiques vinculades al turisme en el moment d'aprovació d'aquesta norma. La situació actual és d'una enorme complexitat a causa de la crisi derivada de la pandèmia i de les restriccions a la mobilitat –especialment la internacional- imposades o recomanades per les autoritats sanitàries.

És per tot això que s'inclou una disposició final que determina que l'inici de la vigència en l'aplicació d'aquest tribut serà el dia 1 de juny de 2021 i s'hi afegeix explícitament el compromís que l'Ajuntament de Barcelona avalui l'oportunitat d'ajornar-ne l'aplicació mitjançant acord del Consell Plenari Municipal si no hi ha una millora substancial de la situació del turisme a la ciutat”.

Aquesta proposta de modificació es justifica dient:

“D'altra banda, s'eliminen els dos darrers paràgrafs del preàmbul, atès que ha decaigut el seu contingut, un cop finalitzat el període de pandèmia i el règim transitori d'aplicació gradual del recàrrec”.

El Consell Tributari estima coherent la supressió d'aquells dos paràgrafs finals del Preàmbul de la OF 2.2 a la vista de que, efectivament, ha decaigut la situació d'excepcionalitat – generada per la pandèmia per la Covid-19- que justificava el règim transitori regulat en aquells dos paràgrafs que ara es proposa suprimir.

B.- Proposta de modificació de l'article 2.2

Se sotmet a informe del Consell Tributari la modificació de l'apartat 2n de l'article 2 de la OF 2.2, la nova redacció del qual seria:

*“2. L'import del recàrrec previst en aquesta ordenança **es determinarà d'acord amb el tipus d'establiment o equipament turístic on es realitzi el fet imposable, d'acord amb les tarifes següents:***

<i>Tipus d'establiment</i>	<i>Recàrrec “Barcelon ciutat”</i>
<i>1. Hotel de 5 estrelles, gran luxe, càmping de luxe i establiment o equipament de categoria equivalent</i>	<i>4,00 €</i>
<i>2. Hotel de 4 estrelles i 4 estrelles superior, i establiment o equipament de categoria equivalent</i>	<i>4,00 €</i>
<i>3. Habitatge d'ús turístic</i>	<i>4,00 €</i>
<i>4. Resta de càmpings i resta d'establiments i equipaments</i>	<i>4,00 €</i>
<i>5. Embarcació de creuer</i>	
<i>Més de 12 hores</i>	<i>4,00 €</i>
<i>12 hores o menys</i>	<i>4,00 €</i>

El Consell Tributari no formula cap retret de legalitat respecte d'aquesta proposta de modificació de l'OF 2.2 atès que s'ajusta a les previsions establertes a l'article 34 bis de la Llei 5/2020, de 29 de març, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic, i de creació de l'Impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient.

C.- Proposta de modificació de les Disposicions transitòria i final primera

La proposta modificativa sotmesa a consideració del Consell Tributari preveu l'eliminació de la Disposició transitòria de la norma que havia establert un règim transitori del recàrrec per al període comprès entre els anys 2021 i 2023 amb un increment progressiu i escalat, i de la Disposició final primera, que recollia la possibilitat de revisió de l'escalat de la Disposició transitòria en cas que causes objectives –segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística- demostrin l'afectació del recàrrec IEET a les pernoctacions de turisme.

Literalment disposaven les dues Disposicions –transitòria i final- que es proposen suprimir: (en blau allò que se suprimeix)

“Disposició transitòria

Per tal de facilitar la implementació del recàrrec previst en aquesta ordenança, s'estableix un període transitori d'aplicació entre els anys 2021 i 2023, durant els quals s'anirà aplicant un increment progressiu del mateix fins assolir la quota prevista a l'article 2.2, d'acord amb el següent escalat:

<i>Any</i>	<i>Import recàrrec</i>	<i>Període de liquidació</i>
<i>2021</i>	<i>0,75 euros</i>	<i>De l'1 de juny de 2021 al 31 de març de 2022</i>
<i>2022</i>	<i>1,75 euros</i>	<i>De l'1 de juny de 2022 al 31 de març de 2023</i>
<i>2023</i>	<i>2,75 euros</i>	<i>De l'1 de juny de 2023 al 31 de març de 2024</i>

Disposició final primera

L'escalat previst a la Disposició transitòria d'aquesta ordenança és susceptible de revisió si es determinen causes objectives que demostrin l'afectació del recàrrec sobre l'IEET a les pernoctacions de turisme, segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística”.

El Consell Tributari considera coherent la supressió d'aquesta disposició transitòria amb la proposta de supressió al preàmbul de tota referència a la situació excepcional viscuda arran de la pandèmia per la Covid 19, que en tant que afectava la mobilitat i el turisme va motivar l'establiment d'un règim transitori que ara, certament, ha deixar de tenir raó de ser per haver decaigut aquella situació excepcional; així com la supressió de la Disposició final primera perquè està directament vinculada a la disposició transitòria que es proposa eliminar i perquè en tot cas preveu una possibilitat revisora inclosa dins l'autonomia local reconeguda pel nostre ordenament jurídic a les entitats locals.

Finalment, la proposta normativa sotmesa a informe del Consell Tributari incorpora una previsió respecte de l'entrada en vigor del recàrrec a través d'una nova Disposició final, que literalment disposa:

*“La present Ordenança, aprovada definitivament pel Plenari del Consell Municipal en data **XX de XX de 2024**, entrarà en vigor i començarà a aplicar-se a partir del primer període de meritació del recàrrec posterior a la seva publicació al BOPB i continuarà vigent mentre no se n'acordi la modificació o derogació”.*

Cap retret de legalitat mereix aquesta previsió per al Consell Tributari.

III.- Conclusions

Per tot el que s'ha dit, el Consell tributari observa, en la proposta de text normatiu sotmesa a la seva consideració, la seva adequació a l'ordenament jurídic vigent i entén que la proposta realitzada pot ser elevada a la Comissió de Govern.”

El secretari del Consell Tributari